

บทเพลงอีสานสมัยนิยม และปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของบทเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน Isan Popular Song and Factors Affecting Popularity of Isan Song in Thailand

ศราวุธ โชติจรัส

Sarawut Choatchamrat

Article History

Received: October 5, 2019

Revised: November 6, 2020

Accepted: November 17, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิด กระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงอีสานสมัยนิยม 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของบทเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คนผลิตดนตรี นักวิชาการดนตรี ศิลปินนักร้อง นักดนตรี นักจัดรายการวิทยุ ประชาชนทั่วไป จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวคิดการสร้างสรรค์และองค์ประกอบของบทเพลงอีสาน มีความเป็นเอกลักษณ์ของแนวทางการประพันธ์เพลง ประกอบด้วย ท่อนแรก คือขึ้นต้นบทเพลงต้องโดนใจมีความน่าสนใจตั้งแต่เริ่มแรก ท่อนสอง คือการขยายความจากท่อนแรก ท่อนสาม คือท่อนแยกซึ่งเปรียบเหมือนท่อนส่งอารมณ์ ท่อนแยกนี้มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ผู้ฟังจดจำบทเพลง ท่อนสุดท้าย คือจบเรื่องราวประทับใจ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของบทเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน อิทธิพลของการสื่อสารที่ทันสมัย ความเป็นเอกลักษณ์ด้านแนวเพลง เอกลักษณ์ความโดดเด่นด้านภาษา เอกลักษณ์ความโดดเด่นของวัฒนธรรมอีสาน เอกลักษณ์ความโดดเด่นของศิลปินอีสาน อุทิศากรรมเพลง ความโดดเด่นของอีสานร่วมสมัย

คำสำคัญ : บทเพลงอีสาน ; ความนิยม ; สังคมไทยปัจจุบัน

ABSTRACT

The objective of this research are aiming 1) to study concept of Isan popular songs' process creation; 2) to study the factors effecting to the popularity of Isan songs in the present-day Isan society. The research sample groups are included thirty informants from producers, scholars, artists, musicians, disc jockeys and ordinary people. The research instruments are included questionnaires, interview and observation, with analyzing data and presenting it in a descriptive report.

The research findings present that; 1) concepts related to creation and elements of Isan musical composition comprising the first verse the introducing line should be touching and interesting. The second verse line is considering as the expansion of the first verse. The third verse is located separately to others, like a contrasting section, standing for a musical bridge attracting listener's impression to the music. Last verse should be ended with an impressive story; 2) important factors influencing to the popularity of Isan song today including modern communication, the unique of song' patterns, unique language, unique Isan culture, distinctive Isan artists, music industry and unique contemporary Isan.

Keywords : Isan Song ; Popular ; Thai Society

บทนำ

เพลงพื้นบ้านอีสาน ดนตรีพื้นบ้านอีสาน เป็นดนตรีที่เกิดขึ้นจากความคิด การสร้างสรรค์ขึ้นด้วยนักดนตรีพื้นบ้านชาวอีสาน ด้วยเนื้อหา สำนวนและสำเนียงของชาวบ้าน ถูกถ่ายทอดสืบต่อกันมาด้วยความจำ โดยการนำเอาวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น มาคิดประดิษฐ์ทำเครื่องดนตรี สำหรับใช้ในการประกอบการขับร้องแบบดั้งเดิม เพื่อความบันเทิง และความเชื่อของตนเอง บทเพลงอีสาน มักกล่าวถึงเรื่องราวในชีวิตเรียบง่ายของชาวอีสาน ผสมผสานกับจินตนาการของผู้ประพันธ์ โดยถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนสะท้อนสภาพของสังคมอีสานในยุคปัจจุบัน

บทเพลงอีสาน สามารถสร้างอารมณ์สุนทรมาน สะเทือนใจ อารมณ์เศร้า รัก ผิดหวัง ตลกขบขัน หรือ ปลุกจิตสำนึก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชั้นเชิงการประพันธ์ ตลอดจนอารมณ์ร่วมรับรู้ของผู้ฟัง จึงนับได้ว่า เพลงอีสานมีกระแสต่อสังคมที่มีทั้งความเหมือนและความต่างจากความเป็นพื้นบ้าน พื้นถิ่น และวิถีชีวิตของชาวอีสาน ด้วยแนวคิด และศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิ พบว่า แนวคิดที่พบมากที่สุด คือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อตามลำดับ ส่วนศิลปะการใช้ภาษา พบว่า มีการใช้ศิลปะแบบการเล่นคำ ในวรรณกรรมเพลงมากที่สุด รองลงมาคือการซ้ำความ การซ้ำคำ และการหลกคำ ตามลำดับ ส่วนศิลปะการใช้ภาพพจน์ พบว่า มีการใช้อุปมาอุปไมย มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ นามนัย

อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิพจน์และอติพจน์ตามลำดับ (Chaisee and Kaewwian, 2018) ได้ศึกษาแนวคิดและศิลปะการใช้ภาษา ในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิโดยเลือกศึกษาจากช่วงเวลาและลีลาในการประพันธ์ของนักประพันธ์เพลง

เพลงอีสาน เป็นผลงานทางด้านศิลปะดนตรีแบบผสมผสานระหว่างดนตรีสมัยใหม่ กับดนตรีพื้นบ้านอีสาน เครื่องดีด สี ตี เป่า มีเอกลักษณ์ทางภาษา และเอกลักษณ์ของทำนองดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีเนื้อหาสะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน สามารถเข้าถึงผู้คน ผู้ฟัง ทุกเพศ ทุกวัย และเกิดความประทับใจในเวลาอันรวดเร็ว ในสังคมปัจจุบันบทเพลงอีสานถือว่าได้รับความนิยมในสังคมอีสาน ซึ่งสะท้อนความเป็นพื้นบ้าน พื้นถิ่น เป็นวิถี ประเพณี วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของคนในสังคมชนบทอีสาน

เพลงลูกทุ่งอีสาน ส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์เนื้อเพลง และการสะท้อนสภาพสังคมไทยในเพลงลูกทุ่ง โดยงานวิจัยในยุคแรก จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของเพลงลูกทุ่งอีสาน ในด้านภาษาและสังคม การสะท้อนสภาพสังคม และความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมชนบทของไทย หลังจากนั้นก็เริ่มมีการศึกษาในด้านเนื้อหาเพลงและการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งอีสานมากขึ้น ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับผู้ประพันธ์เพลงลูกทุ่ง มีการศึกษาเพลงลูกทุ่งในหลายแง่มุม แต่ผลงานส่วนใหญ่มักนำเนื้อหาเพลงลูกทุ่งมาวิเคราะห์

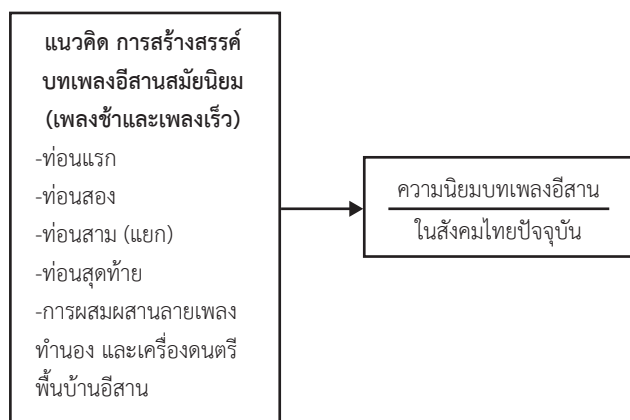
ด้วยความสำคัญดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้ ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าภาษาอีสาน (ลาว) ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ทำนองลายเพลงพื้นบ้านอีสานมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในด้านความสนุกสนาน พร้อมทั้งลีลาและภาพลักษณ์ในการถ่ายทอดบทเพลงพื้นบ้านอีสานของศิลปินนับเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารผ่านช่องทางสื่ออินเทอร์เน็ตต่าง ๆ ที่เข้าถึงผู้ฟังทุกเพศทุกวัยได้อย่างง่ายในสังคมปัจจุบัน จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาบทเพลงอีสานสมัยนิยม และปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของบทเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาระดับต่างๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านแนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์งานเกี่ยวกับดนตรีเพลงอีสาน ด้านหลักการประพันธ์เพลงพื้นบ้านอีสาน ดนตรีอีสานร่วมสมัย ซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและกว้างขวางในสังคมไทยปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ต่อสังคมวิชาการด้านดนตรีพื้นบ้านอีสานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด กระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงอีสานสมัยนิยม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวทางการวิเคราะห์ดนตรีพื้นบ้านอีสาน (Karin, 2015) และแนวทางการวิจัยจาก (Srisa-aad, 2009) มาสังเคราะห์และนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ คนเขียนเพลงคนผลิตดนตรี จำนวน 4 คน ศิลปินนักร้อง จำนวน 4 คน นักดนตรี จำนวน 7 คน รวมจำนวน 15 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ คนเขียนเพลงคนผลิตดนตรี จำนวน 4 คน ศิลปินนักร้อง จำนวน 4 คน นักดนตรี จำนวน 7 คน นักจัดรายการวิทยุ จำนวน 1 คน นักวิชาการดนตรี จำนวน 4 คน ประชาชนทั่วไป จำนวน 10 คน รวมจำนวน 30 คน
3. บทเพลงอีสาน คือ บทเพลงอีสานที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยปัจจุบัน จำนวน 20 บทเพลง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงอีสานสมัยนิยม โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ท่อนแรก โดยการใช้แนวคิดคำภาษาอีสาน การขึ้นต้นของบทเพลง การเลือกใช้คำร้องหรือประโยคคำภาษาอีสาน ให้เกิดความน่าสนใจในการเริ่มแรก
 - 1.2 ท่อนสอง โดยการขยายความจากท่อนแรก การเลือกใช้คำร้องหรือประโยคคำภาษาอีสาน ให้เกิดความน่าสนใจ
 - 1.3 ท่อนสาม โดยการใช้คำภาษาอีสานให้คุ่มคำในสร้างสรรค์เห็นผลชัดเจนขึ้น ท่อนสาม หรือ ท่อนแยก ต้องให้เปรียบเทียบท่อนส่งอารมณ์ มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ผู้ฟังจดจำบทเพลง พร้อมทั้งสอดประสานทำนองลายพื้นบ้านอีสานผสมผสานกับแนวดนตรีสมัยใหม่ ร่วมสมัย
 - 1.4 ท่อนสุดท้าย โดยให้ความสำคัญในแง่ของการรับลูกส่งจากท่อนแยก เพื่อให้งานสมบูรณ์พร้อมจบเรื่องราวประทับใจ อาจสรุปเป็นคำตอบที่ชัดเจน หรือหาคำตอบไม่ได้ต้องทิ้งเป็นคำถามเอาไว้

2. แบบประเมินคุณภาพของบทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยใช้กระบวนการและเทคนิคในการผลิตดนตรีสัมภาษณ์ (Interviews) ใช้ 2 แบบ คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ถามถึงการทำเพลงอีสานสมัยนิยมให้มีชื่อเสียงในสังคมไทย ตั้งแต่การเขียนเพลง การบันทึกเสียง ตลอดจนการเผยแพร่ทางสื่ออินเทอร์เน็ต ตามวัตถุประสงค์การวิจัย และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ ตรวจสอบภาษาข้อคำถามความครอบคลุมของเนื้อหาและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์ที่ถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของเพลงอีสานสมัยนิยมในสังคมไทย ตั้งแต่การเขียนเพลง การบันทึกเสียง ตลอดจนการเผยแพร่ทางสื่ออินเทอร์เน็ต ใช้วิธีเรียบเรียงเชิงพรรณนา โดยจับประเด็นคำตอบนำมาตีความหมายโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการวิจัย

3. แบบสังเกต ใช้สำหรับสังเกตสภาพทั่วไป ตั้งแต่การเขียนเพลง การบันทึกเสียง และการเผยแพร่ของผู้เกี่ยวข้องในการวิจัย โดยเข้าร่วมในการบวนการทุกขั้นตอน โดยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผสมผสานไปในเวลาเดียวกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อยู่ระหว่าง 1 กุมภาพันธ์ 2562 ถึง 31 ตุลาคม 2562 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. คัดเลือกผลงานดนตรีบทเพลงอีสานที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ทั้งเพลงช้าและเพลงเร็ว ที่มียอดวิว 1 ล้านวิวขึ้นไป
2. ให้กลุ่มตัวอย่าง ผลิตรายการดนตรี ได้ฟังบทเพลงอีสานที่สร้างโดยใช้แนวคิด และกระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงอีสาน
3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับฟังบทเพลงอีสานแล้ว ให้กรอกแบบประเมินคุณภาพของผลงานดนตรี บทเพลงอีสานและแบบสอบถามความพึงพอใจ
4. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาวิเคราะห์ผลข้อมูลในประเด็นที่ศึกษาด้วยกรณีการเขียนเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้

1. นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและตำรา มาจำแนกหมวดหมู่ตามประเด็นที่จะศึกษาและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลเอกสารอื่น เช่น ตำรา งานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จากนั้นทำการเชื่อมโยงประเด็นที่สอดคล้องกันนำมาหาความหมาย และทำการสรุปข้อมูล
2. สรุปประเด็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยแยกตามระยะเวลาก่อน-หลัง
3. ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยวิธี Investigator Triangulation โดยการนำข้อมูลกลับไปให้อ่านหรือกลับไปถามผู้ให้ข้อมูลซ้ำอีกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบแล้วมาวิเคราะห์บนพื้นฐานทฤษฎีดนตรี หลักการแต่งเพลง ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ เพื่อหาผลลัพธ์ของการวิจัย

5. นำเสนอข้อมูลในประเด็นที่ศึกษาด้านต่างๆ ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์พร้อมภาพประกอบ จากนั้นจึงสรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. แนวคิด กระบวนการสร้างสรรค์บทเพลงอีสานสมัยนิยม พบว่า มีความเป็นเอกลักษณ์ของแนวทางการประพันธ์เพลง ดังนี้ 1) ท่อนแรก ขึ้นต้นบทเพลงต้องโดนใจการโปรยหัวข้อคำหรือถ้าเป็นความเรียงก็คือตัวบทนำ ด้วยคำร้องหรือประโยคคำภาษาอีสาน มีความน่าสนใจตั้งแต่เริ่มแรก และโดนใจผู้ฟังด้วยคำร้องหรือประโยคเด็ด ๆ แต่ถ้าหาประโยคเด็ด ๆ ไม่ได้ก็ต้องใช้ทำนองขึ้นมามีเนื้อร้องให้ไปด้วยกัน ทำให้คนฟังสนใจตั้งแต่เริ่มแรก 2) ท่อนสอง คือ การขยายความจากท่อนแรก เนื้อหาต้องคมชัด การเดินเรื่องให้คนฟังเห็นภาพ หรือเรียกว่าให้มีกลิ่นของเพลงเพื่อให้คนฟังจินตนาการได้ว่าเพลงกำลังพูดถึงอะไรอยู่ เช่น ถ้าเป็นชนบทก็ต้องมีฉากเกียนนา หุ่นข้าว หุ่นหญ้า ถ้าเป็นเรื่องหนุ่มจีบสาวห่างต้องมีฉากบันไดเลื่อนหรือสิ่งที่มีอยู่ในห้างสรรพสินค้า ถ้อยคำเหล่านี้ต้องมีในเพลงเพื่อให้คนฟังนึกภาพออก ประหยัดคำไม่วกวน คือ การตัดคำฟุ่มเฟือยออก ถ้อยคำที่ใช้แทนตัวผู้หญิงอย่าง เนื้อเย็น เนื้อทอง ทรมานวัย ที่หยิบมาใช้กันอย่างเกินความพอดี ทำให้เปลืองเนื้อที่โดยเปล่าประโยชน์ 3) ท่อนสาม คือ ท่อนแยก ซึ่งเปรียบเหมือนท่อนส่งอารมณ์ การใช้คำภาษาไทยให้คุ้มค่าโดยเฉพาะคำใน “ภาษาไทยอีสาน” ทำให้บทเพลงที่สร้างสรรค์เห็นผลชัดเจนขึ้น ท่อนแยกนี้มีความสำคัญมากเพราะทำให้ผู้ฟังจดจำบทเพลง ทำให้คนฟังนึกว่าเป็นเพลงของเขา ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นเพลงแทนตัวเขาได้พร้อมทั้งสอดประสานทำนองลายพื้นบ้านอีสานผสมผสานกับแนวดนตรีสมัยใหม่ที่ไพเราะและสนุกสนาน เนื้อเพลงคมชัดด้วยการเล่าเรื่องเห็นภาพ หรือให้มีกลิ่นของบทเพลง เพื่อให้คนฟังเกิดจินตนาการตาม การประหยัดคำไม่วกวน ทำให้คนฟังรู้สึกเห็นภาพวิถีชีวิต สังคมอีสานปัจจุบัน 4) ท่อนสุดท้าย อาจสรุปเป็นคำตอบที่ชัดเจน หรือหากคำตอบไม่ได้ต้องทิ้งเป็นคำถามเอาไว้ มีความสำคัญในแง่ของการรับลูกส่งจากท่อนแยก เพื่อให้งานสมบูรณ์พร้อมจบเรื่องราวประทับใจ อาจสรุปเป็นคำตอบที่ชัดเจน หรือหากคำตอบไม่ได้ต้องทิ้งเป็นคำถามเอาไว้ จากหลักการนี้ได้นำมาร้อยคำให้คล้องจองกันให้จำง่าย โดยใช้หลักการสำคัญที่ทำให้บทเพลงอีสานไพเราะน่าฟัง

คือ การใช้คำภาษาไทยให้คุ้มค่า คำทุกคำต้องทำงาน โดยเฉพาะคำใน “ภาษาไทยอีสาน” ทำให้บทเพลงที่แต่งอยู่ในประเด็นและเห็นผลชัดเจน ซึ่งตามปกติสูตรในการแต่งเพลงทั่ว ๆ ไปที่นักแต่งเพลงทั้งเก่าและใหม่จะรู้จักดี คือการจัดวางลำดับท่อนเพลงไว้ 4 ท่อนโดยให้ท่อนที่ 3 เป็นท่อนแยกและท่อนที่ 4 เป็นท่อนจบ ซึ่งโครงสร้างเพลงของครูสลา คุณวุฒิ ก็ใช้โครงสร้างนี้มาขยายความแล้วใส่เทคนิคลักษณะพิเศษเฉพาะตัวลงไป ดังภาพที่ 2

ตัวอย่าง เพลงคู่คอง	
ท่อนแรก (A1)	คำว่าฮักเกิดขึ้นที่ใด เกิดกับไผ่มันปล้ำคัลย มันจะอยู่ตรงนั้น บ่หายตามกาลเวลา ว่าสิผ่านมาคนปานใด ในหัวใจบ่เคย ร้างลา ยังจดจำทุกถ้อยจาว่า ที่เฮาเว้าต่อกัน
ท่อนสอง (A2)	เมื่อสวรรค์แยกกายเฮาสอง จากคู่ครองเป็นคนอื่นไกล เหลือแต่คำสัญญาไซ้ใหม่ที่ยังคงอยู่ แม้นว่าเจ้าสิเกิด เป็นหยิ่ง บ่เคยคิดซัง ย้อนฮักคนฮู้ สิเคียงข้างให้ได้อู หัวใจยังคงเดิม
ท่อนสาม หรือ ท่อนแยก (B)	บ่มีฮักยังมาพังทลาย ความฮักเฮาสองลงได้ แม้นดินสลาย ยังมันคงคือจั่งตอนเริ่ม ฮักที่แตก ด้วยแหกกฎฟ้า ถึงมีน้ำตา เข้ามาแต่งเติม ความปวดร้าวสิเข้ามาเสริม บ่เคยคิดย่าน
ท่อนสุดท้าย (A3)	ในวันนี้เฮาเจอกันแล้ว ยังบ่แคล้วจำต้องจากลา คนที่เฮา ตามหา เป็นหยิ่งคือบ่สมใจ ให้คงถ้ำอีกก็พันปี ให้อยู่ตรงนี้ อีกนานเท่าไร ขอเพียงแค่ว่า เธอจำฉันได้ ขาดไหนก็รอเธอ

ภาพที่ 2 ตัวอย่าง บทเพลงคู่คอง
ที่มา : Choatchamrat (2019)

การทำเพลงอีสานในปัจจุบัน สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือโลกโซเชียล เมโลดี้ที่แปลกใหม่ เป็นการผสมผสานบทเพลงอีสานกับดนตรีแนวอื่นๆ พยายามทำให้นัดเพลงกับเสียงร้องไปในทางเดียวกัน ทุกสิ่งทุกอย่างต้องลงตัวกัน ดนตรี เนื้อร้อง ทำนอง คนร้อง ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ภาษาอีสานเป็นภาษาที่สวยงาม เอาไปไว้ตรงไหน ในดนตรีไหนก็ได้ เช่นบทเพลง “สัวสิบลิ้มกัน” เป็นจุดกำเนิดที่ทำให้คนไทยทั่วประเทศรู้จักเพลงอีสาน ศิลปินทุกคนที่ทำเพลงสไตล์นี้ มีคนยอมรับว่าเพลงแนวนี้อาจอยู่ในสังคมนี้ได้ บทเพลงทุกบทเพลงของคนอีสานในปัจจุบัน บางทีต้องเอาคำเก่าๆ ของคำผญา กลอนลำ คำของคนเฒ่าคนแก่ มาประยุกต์ในเพลงเพื่อให้กินใจ แล้วก็เอาเมโลดี้ทำนองหมอลำมาใส่ ก็เพราะขึ้น เช่นในเพลงคู่คอง แต่งให้คล้องจองกัน บ่มีฮักยังมาพังทลาย ความฮักเฮาสองลงได้ แม้นดินสลายยังมันคงคือจั่งตอนเริ่ม จะเห็นว่า “ฮักยัง” กับ “มาพัง” คล้องจองกัน เป็นต้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของเพลงอีสาน ในสังคมไทยปัจจุบัน พบว่า 1) อิทธิพลของการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้บทเพลงสไตล์แนวเพลง ลูกทุ่งอีสาน เพลงร็อกอีสาน เพลงอินดี้อีสาน เพลงไทบ้านอีสาน กลายเป็นกระแสในวงการเพลงไทย ไม่ว่าจะเป็นเพลง ผู้สาวขาลေး คู่คอง คำแพง ท่อหมกฮวกไปฝากป่า บักจีเหลิน บักแตงโม ฯลฯ ทุกเพลงล้วนมียอดฟังในยูทูบเกิน 100 ล้านวิว และมีการทำซ้ำ ดัดแปลง เอาไปร้องในรายการประกวดในเวอร์ชันต่างๆ อีกมากมาย ทำให้เพลงอีสานเปลี่ยนรูปแบบไปอย่างเห็นได้ชัด และสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือ เนื้อหาในเพลง มีการวางตัวละคร และมีชีวิตคิดเปลี่ยนไปจากเดิมมาก แม้โดยรวมจะว่าด้วยเรื่องอกหัก เขาไปมีรักใหม่ แอบรักเขา แต่ก็ยังมีอีกหลายเพลงที่พูดถึงวิถีชีวิตแบบอีสาน มักม่วน ตัวละครในเพลงลูกทุ่งอีสานที่โด่งดัง มักเป็นวัยรุ่นที่มีวิถีชีวิตอยู่ตามหมู่บ้าน แถมยังมีลีลาการเล่าเรื่องที่ทั้งความใสซื่อตรงไป-ตรงมา กวน ม่วน และมันจิกกัดความลำบากของตัวเองด้วยสายตาที่เป็นจริง และไม่เศร้า ซึ่งได้รับความนิยมในสังคมปัจจุบัน พร้อมทั้งทำให้ในสังคมปัจจุบัน ค่ายเพลง ศิลปินมีชื่อเสียงคนทำเพลงเป็นที่รู้จักดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แนวเพลงลูกทุ่งอินดี้
ที่มา : Choatchamrat (2019)

2) ความเป็นเอกลักษณ์ด้านแนวเพลง ความนิยมของเพลงอีสานในสังคมไทยปัจจุบัน มีความเป็นเอกลักษณ์ของด้านแนวเพลงด้านการประพันธ์เพลง ซึ่งมีเนื้อหาและภาษาที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเรียบง่าย ความสนุกสนาน ทำให้บทเพลงสไตล์แนวเพลง ลูกทุ่งอีสาน เพลงร็อกอีสาน เพลงอินดี้อีสาน เพลงไทบ้านอีสานได้รับความนิยมในสังคมปัจจุบันไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมไปถึงประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง อาทิเช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ก็ยังต้องฟังและนิยมบทเพลงอีสานสมัยนิยมเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ในสังคมปัจจุบัน ค่ายเพลง ศิลปิน มีชื่อเสียงระดับประเทศ คนทำเพลง เป็นที่รู้จักทั่วประเทศ ดังภาพที่ 4

ที่มา : Choatchamrat (2019)

3) **เอกลักษณ์ความโดดเด่นด้านภาษา** ที่เข้าถึงคนอีสานได้ง่าย การเรียนรู้ภาษาอีสานจากบทเพลง เป็นหนทางที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้ง่ายกว่า เพราะได้อินสำเนียงเสียงอีสานจากนักร้อง บางบทเพลง ก็ยังเรียนรู้ความหมายของคำได้ ไม่ว่าจากบทเพลง จากนักร้อง จากละคร ทีวี วิดีโอ ได้อีกด้วย ฟังแล้วเข้าใจความหมายได้ไม่หมด ทำให้ความรู้สึกลึกซึ้งในบทเพลงและดนตรีที่มีการผสมผสานนั้นเกิดความสุขสนุกสนานอย่างลงตัว เพลงอีสาน นับเป็นปรากฏการณ์สำคัญในปัจจุบันที่ได้รับความนิยมมากในสังคมไทย การใช้คำร้องอีสานมารวมกับดนตรีร่วมสมัย ดนตรีสมัยใหม่ที่ผสมผสานทั้งดนตรีตะวันตกและดนตรีพื้นบ้านอีสาน โดยฝีมือของค่ายเพลงขนาดเล็ก กลายเป็นความนิยมที่ค่อยๆ รุกคืบเข้าสู่ความโด่งดังไปทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นถ้าเพลงไหนดังเอาคำภาษาอีสานมาใช้ได้ คนจะเข้าใจทันที 4) **เอกลักษณ์ความโดดเด่นของวัฒนธรรมอีสาน** ความเลือนไหลของวัฒนธรรมที่หลากหลายไหลเข้ามาผ่านเทคโนโลยีสื่ออินเทอร์เน็ต ที่ทุกคนมีอยู่ในมือ ไม่ว่าบทเพลงนั้นจะเขียนขึ้นกลางทุ่งนา หรือเขียนบนอาคารสูงเสียดฟ้าก็ตามวัฒนธรรมอีสานได้เข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมส่วนกลาง และได้รับการยอมรับอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน จนเรียกได้ว่ากลายเป็นวัฒนธรรมอีสานสมัยนิยม ที่เข้าถึงผู้คนทุกเพศทุกวัย จากการฟังหมอลำ คำผญา ในอดีตตอนนี้เพลงอีสานได้ประยุกต์วัฒนธรรมดั้งเดิมเข้ากับวัฒนธรรมร่วมสมัยใหม่ จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การลงลึกไปถึงประเด็นของ “งานศิลปะ” และ “วัฒนธรรมดั้งเดิม” ของคนอีสานจึงน่าจะช่วยขยายให้เห็นปรากฏการณ์นี้ชัดขึ้น 5) **เอกลักษณ์ความโดดเด่นของศิลปินอีสาน** เสียงอันมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปินอีสาน ถูกเปิดผ่านช่องทางต่างๆ เช่น คลื่นวิทยุ สื่ออินเทอร์เน็ต ยูทูบ เฟสบุ๊ก ไลน์ และช่องทางอื่นๆ ในโลกของเทคโนโลยีที่เข้าถึงผู้คนได้อย่างง่ายดาย ต่อจากโทรศัพท์ ทุกคนผ่อนคลายไปกับเสียงเพลงที่ถูกปล่อยออกมาช่องทางต่างๆ และบทเพลงก็ได้รับความนิยม

กลายเป็นความโด่งดัง ที่ค่อยๆ รุกคืบเข้าสู่ความนิยมไปทั่วประเทศ สิ่งที่แตกต่างกันและความโดดเด่นที่โด่งดังของเพลงอีสานในอดีต คือ เพลงเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียง“เพลงอีสาน เพื่อคนอีสาน” อีกต่อไป แต่เป็นเพลงอีสานสไตล์ใหม่ที่ทุกคนฟังได้ ถึงแม้จะแปลเนื้อร้อง ไม่ได้ทั้งหมด แต่ท่วงทำนองที่ติดหูก็กระจายเข้าไปสู่ความนิยมของคนในสังคมปัจจุบันได้อย่างสมบูรณ์แบบ 6) อุตสาหกรรมเพลง

อุตสาหกรรมเพลงเป็นเรื่องการค้า การผลิต เพียงแต่เป็นการผลิต อุตสาหกรรมทางด้านศิลปะ ประกอบไปด้วยหลายส่วนตั้งแต่ภาษา ทำนอง ดนตรี จังหวะ เสียง เพราะฉะนั้นการประกอบสร้าง วากรรมนี้ภายใต้กลไกการค้าก็จะทำให้เกิดความแผ่ร่นของ อำนาจเงินและอำนาจความเป็นมนุษย์ ผสมผสานหล่อหลอมกันมา ทำให้ผู้สร้างและผู้เสพหลงใหลได้ปลื้ม มีขึ้นและจบลงได้ เป็นความ บันเทิงทางสังคม ต้องมองอย่างเข้าใจ แต่นอกจากมองในแง่ อุตสาหกรรมเพลงแล้ว ถ้ามองในแง่ศิลปะก็จะเห็นแง่มุมของเพลง เหล่านี้ซ่อนอยู่ด้วย เพลงพวกนี้เป็นบทเรียนทางสังคม เช่น เพลงคำแพง สอนให้รับสภาพความผิดหวัง สังคมไทยมีเรื่อง ความรุนแรงทางเพศด้วย เพลงช่วยหยุดยั้งได้ กระตุกได้ และ ต้องยอมรับความจริงว่าเขาไม่รักคุณ ต้องถอยออกมาแล้วแสดง ความปรารถนาดี เป็นเพื่อนต่อเขา ไม่ใช่เขาไม่รักไม่ชอบ ก็ไปบังคับ ช่มชืด เพลงจะมีผลต่อวิถีคิดของคนในระดับหนึ่ง แล้วก็ทำความเข้าใจกลุ่มผู้หวังว่าคิดยังไง สุดท้ายมานั่งปลอบตัวเอง เพลงนี้ ไม่ธรรมดา ถ้าเราอธิบายให้เด็กฟัง เขาก็จะเกิดความคิด หรืออย่าง เพลงคู่คอง ถ้านานๆ ไปแล้วกลับมาฟัง ยังซึ้งอยู่ ฟังที่ไรก็มี ความหมายที่ซ่อนแฝงอยู่ เป็นเพลงอมตะ เต็มๆ ก็ร้องได้ นี่คือ เหตุผลว่าทำไมเพลงเหล่านี้ถึงดัง มโนทัศน์ของคนลาวอีสานที่เติบโต ขึ้นมาในรัฐชาตินิยมไทยคือ เราเป็นพลเมืองที่ถูกกดไว้ มีคนรุ่นหนึ่ง ที่ต้องมาขึ้นตรงกับรัฐชาตินิยมไทย คล้ายๆ ว่า พอตื่นเช้ามาก็กลายเป็นแบบนี้ เพราะฉะนั้นความคิดอะไรต่างๆ ที่เปลี่ยนจากลาว เป็นไทยจะมีแรงกดดันมาก คนลาวอีสานทุกวันนี้ถูกกลืนเข้าไป ในหลุมกลางของความมั่นคง แล้วเราก็ค่อยๆ ปล่อยอดลักษณะ ทางจิตใจและวิญญาณไปกับการเปลี่ยนแปลง ที่นี้ถ้ามีเพลงหรือ ประโยคที่สามารถกระตุ้นให้เรารู้สึกดี ปลอบประโลมในความเป็น ลาวที่สูญหาย สิ่งนั้นก็จะมีผลสำคัญขึ้นมาทันที 7) ความ โดดเด่นของอีสานร่วมสมัย จากการเปลี่ยนแปลงของอีสานพื้นบ้าน แบบดั้งเดิม แบบแผน วิถีลาวอีสาน มาจนถึงในปัจจุบันอีสาน ร่วมสมัย อีสานสมัยใหม่ สิ่งเหล่านี้เป็นงานศิลปะรูปแบบหนึ่งที่เกิด การสร้างสรรค์ ผสมผสานขึ้นใหม่หรือ ความเป็นอีสานกำลังถูกกลืน มีการปรับตัว ทั้งบางอย่างเพื่อทำรังสรรค์ขึ้นใหม่ การประยุกต์ การปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ เช่น เพลงอีสาน แนวเพลงต่างๆ ที่ได้รับ ความนิยมในปัจจุบันนี้ หรือวงร็อก อีสานโซล ที่เอาหมอลำมาร้อง

แบบโซล วงอิตัลยาศาแบนด์ ที่นำเอาการขับร้องหมอลำผสมผสานกับดนตรีตะวันตกและดนตรีพื้นบ้าน ปรากฏการณ์นี้ได้ทำลายทุกกรอบศิลปะ ไม่ต้องอยู่แบบเดิม ซึ่งเป็นความหวังว่าจะมีสำนักบางอย่างขึ้นมา ไม่ใช่คนรุ่นใหม่ต้องประกาศว่าเรามีสำนักลาวอีสาน แต่ทุกอย่างถูกเล่าผ่านงานศิลปะ วรรณกรรมท้องถิ่นพื้นบ้านอีสาน วรรณคดีพื้นถิ่นอีสาน ที่ทุกคนฟังได้ สัมผัสได้ โดยธรรมชาติของงานศิลปะ วัฒนธรรมอีสานมีความร่ำรวยทางภาษาและวิธีนำเสนอมาก แต่อย่างอื่นยังด้อยอยู่ เพราะยังขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ขาดความกล้าหาญที่จะแสดงออกทางวัฒนธรรมสมัยใหม่ของอีสาน ยิ่งขาดๆ เกินๆ ต้องกล้าหาญ ยอมรับตัวเองให้เต็มที่ก่อน เมื่อมีเสรีภาพมากขึ้น เอกลักษณะของชาติพันธุ์จะถูกยกขึ้นมาใหม่ ด้วย ความเป็นรัฐชาตินิยมอาจจะต้องลดทอนตัวเองลงไป คนถึงกันหมด ไม่มีอะไรที่ต้องกลัว ไม่มีอะไรที่ไม่รู้ กระแสยุคหลังสมัยใหม่ของลาวอีสานจะเป็นแบบนี้ มีความกล้าหาญ มีสำนัก ความเป็นลาวและชาติพันธุ์มากขึ้น ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 วงอิตัลยาศาหมอลำแบนด์
ที่มา : Choatchamrat (2019)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิจัยในครั้งนี้ สรุปด้านแนวคิด กระบวนการสร้างสรรค์ และองค์ประกอบของบทเพลงลูกทุ่งอีสาน จากการศึกษาวิจัยพบว่า ด้านภาษา มีการใช้ภาษาอีสานในเนื้อหาของเพลง มีเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีทำนองลายเพลงพื้นบ้านอีสาน ความเป็นเอกลักษณ์ของแนวการประพันธ์เพลงมีทุกท้องถิ่น ถ้าเป็นทำนองเพลงก็มีสำเนียงหรือ Mode โหมตเฉพาะท้องถิ่น เอกลักษณ์ของท้องถิ่นบ่งบอกถึงชาติ เผ่าพันธุ์ซึ่งสามารถสังเกตจากผิวพรรณ การแต่งกาย ภาษา และวัฒนธรรม การไหลบ่าของ

วัฒนธรรมทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ถูกปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงปรับตัวให้เข้ากับภาวะการณ์อย่างรวดเร็วและทันสมัย แต่หากมีกลุ่มผู้ประพันธ์เพลง (Composer) มิได้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างรวดเร็วนัก หากแต่คอยต่อต้านรณรงค์อยู่ในจิตใจแล้วถูกกลั่นกรองออกมาเป็นบทร้องกรอง ซึ่งมีเนื้อหาและภาษาที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นแทรกอยู่ตามผลงาน แม้ว่าวัฒนธรรมต่างประเทศจะเข้ามาสอดแทรกอยู่ตามสื่ออินเทอร์เน็ต วิชยุทธ์ทัศน์ ภาพยนตร์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีว่าจะเป็นการคมนาคม ถนนหนทาง โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้บทเพลงสไตล์แนวเพลง ลูกทุ่งอีสาน เพลงร็อกอีสาน เพลงอินดี้อีสาน เพลงไทยบ้านอีสาน แนวเพลงอีสานมักม่วน ได้รับความนิยมในสังคมปัจจุบัน จึงทำให้ค่ายเพลง มีรายได้มหาศาล ศิลปินมีชื่อเสียงระดับประเทศ คนทำเพลง เป็นที่รู้จักทั่วฟ้าเมืองไทย ด้านแนวคิด ปรากฏแนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์และองค์ประกอบของบทเพลงอีสาน เกี่ยวกับรักมากที่สุด ในบทเพลงมีแนวคิดเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับความรักนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าใช้ความรักในทางสร้างสรรค์แล้วจะก่อประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม แต่ถ้าเป็นทุกขนำพาความเศร้าหมองให้กับคนรอบข้างด้วย รองลงมาแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ มุ่งความเพลิดเพลินสนุกสนาน ความงามของธรรมชาติท้องทุ่งอีสาน ที่นับวันจะหาชมได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับ Chaisee and Kaewwian (2018) พบว่า แนวคิดที่พบมากที่สุดคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติและแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาพบว่ามีการใช้ศิลปะแบบการเล่นคำ ในวรรณกรรมเพลงมากที่สุด รองลงมาคือการซ้ำความ การซ้ำคำ และการหลกาคำ ตามลำดับ ส่วนศิลปะการใช้ภาพพจน์ พบว่ามีการใช้อุปมาอุปไมย มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ นามนัย อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิพจน์และอติพจน์ตามลำดับ และ Witchayapakorn (1991) พบว่าสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ของสังคม ผู้แต่งจะแสดงทัศนะไปตามมุมมอง ตามประสบการณ์ของแต่ละคน อาจแสดงไว้โดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับ Limlertsathien (1996) พบว่ามีแนวคิดที่สำคัญปรากฏอยู่หลายด้าน เช่น ความรัก ธรรมชาติ ศาสนา และสังคม และ แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อซึ่งคนส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธ มีความเชื่อเรื่องบาป บุญคุณโทษ การทำดี ย่อมได้ดีใครทำชั่วย่อมได้รับผลกระทบตอบสนอง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของเพลงอีสานสมัยนิยมในสังคมไทย พบว่า เทคโนโลยี ในยุคปัจจุบัน ไม่ว่ามนุษย์จะทำอะไร

ก็ตาม ก็ต้องใช้เครื่องทุ่นแรง ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่เสมอๆ เพราะเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลในการ ดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก มันสามารถอำนวยความสะดวกให้ทำ สิ่งต่างๆ ได้ง่ายดายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ สื่อออนไลน์ ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของเพลงอีสานสมัยนิยม ในสังคมไทยจึงมีอิทธิพลของการสื่อสารที่ทันสมัย ความเป็น เอกลักษณะด้านแนวเพลง เอกลักษณะความโดดเด่นด้านภาษา เอกลักษณะความโดดเด่นของวัฒนธรรมอีสาน เอกลักษณะความ โดดเด่นของศิลปินอีสาน อุตสาหกรรมเพลง ความโดดเด่นของอีสาน ร่วมสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ Sangkhamanee (1998) พบว่า ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ได้แก่ ค่านิยม เกี่ยวกับครอบครัว ด้านการเลือกคู่ครอง ความกตัญญูต่อบุพการี ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ นิยมคนที่มีฐานะดี ร่ำรวยมั่งคั่ง ชอบความ หรุษราฟุ่มเฟือย ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณี ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยมเกี่ยวกับศาสนา ยอมรับนับถือสิ่งเหนือธรรมชาติ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมด้านการศึกษา นิยมส่งบุตรหลานให้ได้รับ การศึกษา ค่านิยมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย รักถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยม ที่เกี่ยวกับสตรี นิยมสตรีที่มีความสวย รักเดียวใจเดียว และเป็น แม่ศรีเรือน ค่านิยมเกี่ยวกับนันทนาการ นิยมพักผ่อนหย่อนใจ เที่ยวงานเทศกาลต่างๆ ค่านิยมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองนิยม ยกย่องพระมหากษัตริย์ ค่านิยมของชาวอีสานที่ปรากฏใน วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวนิยม สมรสแบบผัวเดียวเมียเดียว ภรรยาต้องเป็นแม่ศรีเรือน กตัญญูรู้คุณ ต่อบิดามารดา ค่านิยมเกี่ยวกับเศรษฐกิจ นิยมความมั่งคั่ง มีรายได้ ประจำ นิยมความหรุษราฟุ่มเฟือย และการประกอบอาชีพอิสระ ชอบทำงานต่างถิ่น ค่านิยมที่เกี่ยวกับการศึกษา นิยมยกย่องผู้ที่มี การศึกษาสูง จึงส่งบุตรหลานไปเรียนหนังสือ ค่านิยมเกี่ยวกับ ศาสนาจะนิยมยอมรับในเรื่องบุญกรรม ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณี ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมเกี่ยวกับอาหาร ชาวอีสาน นิยมอาหารที่มีในท้องถิ่น อาหารหลัก คือ ข้าวเหนียว ปลา ร้า ค่านิยมเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัย รักผูกพันในถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยม เกี่ยวกับสตรี นิยมสตรีที่ร่าเริงสนุกสนาน ปฏิบัติตามประเพณีและ นิยมสตรีที่เก่งงานบ้านงานเรือน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลงานวิจัยพบว่า เพลงอีสานสมัยนิยมนั้น มีความ เป็นเอกลักษณ์ด้านแนวเพลง ความโดดเด่นด้านภาษา วัฒนธรรม อีสาน ดนตรีพื้นบ้านอีสาน ทำนองลายเพลงพื้นบ้านอีสาน อิทธิพล ของการสื่อสารที่ทันสมัย เอกลักษณะความโดดเด่นของศิลปินอีสาน อุตสาหกรรมเพลง ความโดดเด่นของอีสานร่วมสมัย และเพื่อ เป็นแนวทางการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา ผู้ที่สนใจ ได้เรียนรู้ การสร้างสรรค์ผลงานเพลงอีสานร่วมสมัยในสังคมปัจจุบันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. แนวทางในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การศึกษาวิจัยแนวเพลงในวงดนตรีร่วมสมัย โดยการนำเครื่องดนตรี พื้นบ้านอีสานมาบรรเลงผสมผสานได้
2. ควรศึกษาวิจัยกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านดนตรี พื้นบ้านอีสาน

References

- Chaisee, P. and Kaewwian C. (2018). Khāniyom thī prākot nai wannakam phlēng lūkthung 'Isān [Analyze the concepts and art of language usage in Thai folk song literature composed by Sala Khunwut]. *Phetchabun Rajabhat Journal*. 20(1),87-96.
- Choatchamrat, S. (2019). *Botphlēng 'Isān samainiyom læ patchai thī mī phon tō khwām niyom khōng botphlēng nai sangkhom Thai [Isan Popular Song and Factors Affecting Popularity of Isan Song in Thailand]*. Mahasarakham : College of Music Mahasarakham University.
- Karin, k. (2015). *Næōthāng nai kān wikhrō dontri phūnbañ [Guidelines for analyzing folk music]*. Mahasarakham Takkasila Printing.
- Limlertsathien, P. (1996). *Rōkrōng khōng Naowarat Pongpaiboon : watna līlā kap khwāmkhīt khōng kawī [Verse of Nawarat Pongphaibun: Van Leela and the thoughts of poets (Unpublished master s thesis)]*. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Sangkhamanee, S. (1998). *Khāniyom thī prākot nai wannakam phlēng lūkthung 'Isān Phō̄.Sō̄ sōngphanhāō̄sā msipsām-sōngphanhāō̄sāmsipkō [Values that appear in Isan country music literature 1990-1996]*. Mahasarakham : Mahasarakham University.
- Srisa-aad, B. (2009). *Phūnthān kānwichai suksā [Basic educational research] (5th Ed.)*. Kalasin : Prasan Printing.
- Witchayapakorn K. (1991). *Lak būāngton nai kānsuksā rūāngsan læ nawaniyāi [Basic principles in the study of short stories and novels]*. Phitsanulok : Department of Thai Language and Social Sciences.